

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-10-12

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, regeringsrådet Carina Stävberg och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Säkerhetskopiors rättsliga status

Enligt en lagrådsremiss den 1 oktober 2009 (Justitiedepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i tryckfrihetsförordningen,
2. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunnige Johan Modin.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

I remissen föreslås att säkerhetskopior inte ska behandlas som allmänna handlingar. Dessutom föreslås att den nuvarande sekretessen för uppgifter på de s.k. tsunamibanden ska fortsätta att gälla i högst 70 år.

Förslaget till lag om ändring i tryckfrihetsförordningen

2 kap.10 §

Genom det föreslagna andra stycket undantas säkerhetskopior som förvaras hos en myndighet från begreppet allmän handling. Andra meningarna i stycket är emellertid formulerade på ett sådant sätt att en handling av aktuellt slag som en myndighet framställer och förvarar för en annan myndighets räkning inte kan anses utgöra en säkerhetskopia. En sådan handling blir därför att betrakta som en allmän handling i den mån första stycket i paragrafen inte är tillämpligt. Det är enligt vad som upplysts vid föredragningen inte avsikten. Lagrådet föreslår att första och andra meningarna förs samman och att stycket ges följande lydelse:

Som allmän handling anses inte handling som en myndighet förvarar endast i syfte att kunna återskapa information som har gått förlorad i en myndighets ordinarie system för automatiserad behandling av information (säkerhetskopia).

Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

18 kap. 14 §

I en lagrådsremiss den 11 oktober 2007 föreslog regeringen att det i sekretesslagen (1980:100), med giltighet från den 15 juli 2007, skulle föras in en bestämmelse om sekretess för tsunamibandens. I sitt yttrande den 16 oktober 2007 avstyrkte Lagrådet den föreslagna lagstiftningen. Enligt Lagrådet var det väsentligaste i sammanhanget att bestämmelsen sekretessbelade även sådana uppgifter vilkas innehåll inte omfattades av uppräkningsparagrafen i 2 kap. 2 § tryckfrihetsförordningen och därför blev grundlagsstridig. I regeringens proposition 2007/08:38 hade den föreslagna sekretessbestämmelsen – för

att sekretessen med säkerhet skulle begränsas till uppgifter som omfattas av de sekretessintressen som nämns i tryckfrihetsförordningen – försetts med ett skaderekvisit. Förslaget antogs av riksdagen och den aktuella bestämmelsen utgör nu 18 kap. 14 § offentlighets- och sekretesslagen. De ändringar i den paragrafen som föreslås nu avser inte skaderekvisitet.

Som en konsekvens av att tsunamibanden inte utgör säkerhetskopior enligt den föreslagna 2 kap. 10 § tryckfrihetsförordningen betecknas de i förevarande paragraf inte längre säkerhetskopior utan kopior som har genererats i säkerhetssyfte. Banden omfattas alltså inte av det föreslagna undantaget i tryckfrihetsförordningen. Därmed kan det inte uteslutas att banden innehåller allmänna handlingar. Banden innehåller emellertid uppgifter som visar hur Regeringskansliet arbetade under kris och bör därför enligt förslaget inte lämnas ut. I första stycket föreskrivs också att sekretess ska gälla för uppgifterna på tsunamibandet med ett s.k. omvänt skaderekvisit.

I andra stycket anges att sekretessen för tsunamibandet ska gälla i högst 70 år. Lagrådet menar att den föreslagna sekretesstiden är i längsta laget, men eftersom frågan om en handling ska lämnas ut inom sekretesstiden alltid ska avgöras efter en reell prövning av skaderisken kan många handlingar på bandet bli offentliga långt före utgången av 70-årsperioden.

18 kap. 14 § i sin gällande lydelse ersatte vid ikraftträdandet av offentlighets- och sekretesslagen den 30 juni 2009 5 kap. 11 § sekretesslagen. Den sist nämnda paragrafen skulle enligt lag 2007:1354 upphöra att gälla vid utgången av juni 2011. Någon likartad upphörandebestämmelse har inte meddelats beträffande 18 kap. 14 § offentlighets- och sekretesslagen och frågan härom har inte heller berörts i förarbetena till den lagen (prop. 2008/09:150).

Detta är enligt vad som uppgetts vid föredragningen inför Lagrådet ett förbiseende. Saken bör uppmärksammas i det fortsatta beredningsarbetet.